

Førrigt skal jeg med Hensyn til de nærmere Forslag, som Udvalget har tilladt sig at gjøre til det fra Ministeriet fremlagte Lovudkast, foreløbig tillade mig at henholde mig til Udvalgets Betænkning, hvor vi have søgt saa omstændeligt og klart som muligt at gjøre Rede for vore Forslag. Forinden den høitærede Minister har udtalt sig om disse Forslag, anseer jeg det ikke for rigtigt at opholde det høie Thing med nærmere Ittringer.

Indenrigsministeren: Uagtet det er en heel Deel Endringsforslag, der ere fremkomne fra Udvalgets Side, er det mig dog kjær at kunne anerkjende, at det er med megen Sagkundskab og Velvillie den hele Betænkning er affattet, og navnlig kan jeg ikke Andet end ganske tiltræde den Opfattelse af det hele Forhold, som i Udvalgets Betænkning er opstillet, at det vel maa ansees meget ønskeligt, om denne Foranstaltning kunde lede til, at Pante- og Skjødeprotokollerne, der i det Hele, troer jeg, her i Landet ere tilstede i en meget sikker og indholdsrig Form, tillige kunde komme til at indeholde den for alle mulige Eiendomsoverdragelser meget vigtige Oplysning om de Eiendommene paa hvilende Tiendebyrder, navnlig ogsaa for Kongetiendernes Bedkommende, men at dette paa den anden Side med Hensyn til dem, der ere Gjenstand for reent privat Eiendom, maa være aldeles overladt til den Paagjældende at sørge for, saa at altsaa Loven forsaavidt kun gaaer ud paa at aabne en Afgang; jeg skal derhos villigt erkjende, at det hele Apparat ikke vilde være tilstrækkelig motiveret, hvis Lovforslaget alene gik ud paa at aabne de Private Afgang til at faae deres Ret fuldkommen konstateret og sikret for alle kommende Tider, hvorimod det paa den anden Side maa indrømmes, at hvis det af andre Grunde maatte være ønskeligt at tilveiebringe Saadant, maa det ansees at være i sin Orden, at Lovforslaget ogsaa omfatter Kongetienden, hvorved der dog selvsølgelig ikke kan paalægges de Bedkommende nogen Tvang eller stee dem nogensomhelst Uret. — Historisk er Sagen nærmest foranlediget af Hensyn til de offentlige Stiftelser, og den dreier sig altsaa væsentligt om Kirketienderne, men jeg skal ikke nægte, at hvis Spørgsmaalet kun forelaae for deres

Bedkommende, med Hensyn til hvilke det ganske vist kan have stor Interesse for at afsværge den overordentlige Usikkerhed, der indtræder ved Sammenlægninger og Udstykninger med Hensyn til den Rettighed, hvorpaa de væsentligt ere funderede, saa vilde det ikke frembyde tilstrækkelig Hjemmel for Loven. Derimod er Loven aldeles uundgaaelig nødvendig, hvis vi skulle ind paa det System, at Præstetienden opkræves af det Offentlige, for at der af dens Beløb kan udbetales Gager til Præsterne. Jeg kan naturligviis ikke vide, hvilken Skjæbne den Lov, der i dette Dieblit foreligger om dette Forhold, vil faae, men jeg kan imidlertid ikke paatvile, at det Princip, der med megen Styrke er reist fra Rigsdagens Side, under en eller anden Form vil komme til Gylldighed, og saa er det aldeles indlysende, at medens man har kunnet overlade til Præsterne, saalænge de selv oppebære Tienden, at optegne de Afgifter, der opkræves ved Kaldene, hvilke Optegnelser saa gaae i Arv fra den Eine til den Anden, og hvis Mangler blive afhjulpne enten derved, at de Bedkommende godvilligt betale, hvad der er Strid om, eller at Præsten renoncerer paa, hvad der gjøres Indsigelse imod, saa kan derimod det Offentlige ikke lade sig nøie med saadanne usikre Fortegnelser; de Fortegnelser, der vilde være at tilstille Amtstuerne eller en anden offentlig Autoritet, og som maae kunne gjøres til Gjenstand for en Udpantningsforretning uden særlig Retstrætte, maae naturligviis være sikre og uomtvistelige. Da dette Spørgsmaal staaer paa Dagsordenen, forekommer det mig, at Loven deri finder sin fuldstændige Hjemmel; det er jo den Opfattelse, der har gjort sig gjældende fra Udvalgets Side, og den maa jeg ganske billige. Jeg erkjender, at det er en ikke uvæsentlig Forbedring i Loven, at der er indført endeel Bestemmelser, navnlig i §§ 2 og 5 og i Slutningen af § 6, der angive de særlige Modificationer, hvorunder Systemet maa bringes til Anvendelse med Hensyn til Fæstegods, da Lovens Diemed aabenbart fordrer, at ogsaa dette maa kunne indbrages under dens Bestemmelser, og paa den anden Side Forskrifterne dog kunne behøve nogen Modification i saa Henseende. Jeg troer, at Udvalgets Opfattelse her er fuldkommet correct,